

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 3Nt/13/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4325010195
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Šmrhola
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2025:4325010195.1

Uznesenie

Okresný súd Levice, samosudcom JUDr. Jánom Šmrholom, v trestnej veci odsúdeného A. A., pre pokračovací prečin krádeže podľa § 212 odsek 1 písmeno b/, odsek 2 písmeno a/, písmeno b/ Trestného zákona a iné, o návrhu na upustenie od výkonu ochranného liečenia, dňa 02.06.2025, takto

rozhodol:

Podľa § 74 odsek 6 Trestného zákona, návrh odsúdeného A. A., narodeného XX.XX.XXXX v B. B., trvale bytom B. B., t.č. v ÚVTOS B. B. - C., na upustenie od výkonu ochranného ústavného protitoxikomanického liečenia, uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Levice sp. zn. 4T 40/2023 zo dňa 05.06.2023, právoplatným dňa 23.06.2023, z a m i e t a .

odôvodnenie:

Dňa 19.03.2025 bol Okresnému súdu Levice doručený návrh odsúdeného A. A. na upustenie od výkonu ochranného protitoxikomanického liečenia ústavnou formou. Svoj návrh odôvodnil tým, že v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov, z ktorého má vykonaných už viac ako 3 roky. Do dnešného dňa však nevykonával ochranné liečenie a má za to, že vzhľadom na odstup času od jeho nariadenia ako aj na celkovú dĺžku trestu už je toto ochranné liečenie neúčelné a nepotrebné. Ďalej uviedol, že v minulosti už počas výkonu trestu vykonával rovnaké ochranné liečenie a to dokonca dvakrát, aj preto je toho názoru, že vykonanie uloženého ochranného liečenia po tretíkrát skutočne stráca zmysel. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby súd prizval znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria na podanie znaleckého posudku, keďže sa v danom prípade jedná o otázku odborného charakteru.

Z pripojeného spisového materiálu súd zistil, že odsúdený A. A. bol trestným rozkazom Okresného súdu Levice sp. zn. 4T/40/2023 zo dňa 05.06.2023, právoplatným dňa 23.06.2023 uznaný vinným z prečinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa

§ 171 odsek 1, odsek 3 Trestného zákona a iné a podľa § 44 Trestného zákona, súd upustil od uloženia súhrnného trestu podľa § 42 Trestného zákona, vzhľadom na trest uložený rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 1T/58/2020 zo dňa 26.08.2021, právoplatným dňa 23.03.2022, pričom uložil odsúdenému ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou podľa § 73 odsek 2 písmeno d/ Trestného zákona. Okresný súd

Levice dňa 24.07.2023 nariadil výkon ochranného protitoxikomanického liečenia ústavnou formou do ÚVTOS B. B. – C., s jeho výkonom dosiaľ nebolo začaté.

Odsúdený na výkon trestu odňatia slobody nastúpil dňa 17.02.2022, pričom predpokladaný koniec trestu má dňa 17.02.2027.

V predmetnom trestnom konaní bol dňa 02.12.2022 znalkyňou MUDr. D. E. vypracovaný znalecký posudok č. 092/2022, zo záverov ktorého vyplýva, že znalkyňa u A. A. nezistila duševné ochorenie v pravom slova zmysle t. j. psychózu. Konštatovala u neho však syndróm závislosti od viacerých návykových látok s preferenciou stimulancií (pervitín) v klinicky rozvinutom štádiu, abúzus alkoholu bez prítomnosti jednoznačne preukázateľných znakov závislosti, emočne nestabilnú poruchu osobnosti (abnormne štrukturovanú osobnosť s prevažujúcimi rysmi emočnej nestálosti, nezdržanlivosti, impulzivitu a disociality), ktorá je z forenzného hľadiska považovaná za poruchu trvalú, liečbou neovplyviteľnú a patologické hráčstvo. Znalkyňa ďalej uviedla, že pobyt menovaného na slobode z psychiatrického hľadiska považuje za potenciálne nebezpečný pre spoločnosť a preto navrhla uložiť mu ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou a následne ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou, ktoré by však mal absolvovať až po vykonaní uloženého trestu.

Podľa § 74 odsek 1 Trestného zákona, ambulantnú formu ochranného liečenia súd uloží, ak vzhľadom na osobu páchatel'a, povahu duševnej poruchy a liečebné možnosti možno očakávať splnenie účelu ochranného liečenia. Ústavnú formu ochranného liečenia súd uloží, len ak je pobyt páchatel'a na slobode nebezpečný z dôvodu duševnej poruchy alebo ak vzhľadom na osobu páchatel'a, povahu duševnej poruchy a liečebné možnosti nemožno očakávať, že účel splní ambulantná forma ochranného liečenia. Ak súd ukladá ochranné liečenie podľa § 73 ods. 2 písm. c) popri treste odňatia slobody, ktorého výkon podmienene neodkladá, uloží ho ústavnou formou.

Podľa § 74 odsek 6 Trestného zákona, od výkonu ochranného liečenia súd upustí, ak pred jeho začatím zaniknú okolnosti, pre ktoré bolo uložené.

Podľa § 447 odsek 1 Trestného poriadku, o upustení od výkonu ochranného liečenia pred jeho začiatkom rozhodne súd, ktorý ochranné liečenie uložil na návrh prokurátora, obvineného, jeho zákonného zástupcu, osoby, ktorá by mohla za obvineného v jeho prospech podať odvolanie, riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom odsúdený vykonáva trest, alebo ak obvinený medzitým absolvoval uloženú odvykáciu alebo inú liečbu v niektorom zdravotníckom zariadení, na návrh ošetrojúceho lekára alebo aj bez takého návrhu.

Z vyššie citovaných ustanovení Trestného zákona vyplýva, že upustiť od výkonu už právoplatne uloženého ochranného liečenia možno iba za podmienky, že pred jeho začiatkom zaniknú okolnosti, pre ktoré bolo uložené. Z uvedeného je zrejmé, že nevyhnutne musí nastať zmena okolností, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie o uložení takého ochranného liečenia. Z povahy ochranného liečenia ako ochranného opatrenia, ktorého účelom je ochrana spoločnosti výlučne prostriedkami špeciálnej prevencie a pomoci osobám postihnutým duševnou poruchou, pritom vyplýva, že taká zmena musí nastať prioritne vo sfére zdravotného stavu osoby, ktorej bolo také ochranné liečenie uložené, a to výlučne formou zlepšenia jej zdravotného stavu natoľko, že nie je potrebná nútená intervencia výkonom

uloženého ochranného liečenia. Právny poriadok tak predpokladá pozitívne zmeny v zdravotnom stave takej osoby, či už v dôsledku dobrovoľne absolvovanej liečby (t.j. bez núteného výkonu ochranného liečenia), postojá osoby k vlastnému zdravotnému stavu v nadväznosti na schopnosť tento korigovať, angažovanosť príbuzných v tomto smere a pod., nevyhnutne však v nadväznosti na povahu konkrétneho duševného ochorenia. Postup podľa

§ 74 odsek 6 Trestného zákona však rozhodne neslúži a nemôže slúžiť na púhe preskúmavanie zákonnosti, dôvodnosti alebo vhodnosti právoplatným rozhodnutím súdu v trestnom konaní uloženého ochranného liečenia, t.j. bez toho, aby nastala zmena vyššie uvedených skutočností. Účelom ochranného liečenia je totiž tak, ako je vyššie uvedené, nielen špeciálny preventívny účinok vo vzťahu k osobe páchatel'a, ale aj zaistenie ochrany spoločnosti týmto osobitým spôsobom. Z hľadiska vyhodnotenia, či uložené ochranné liečenie je potrebné alebo nie, je preto irelevantný výlučne vlastný úsudok osoby, ktorej bolo uložené s tým, že táto výkon ochranného liečenia nepovažuje za potrebný, resp. výkon ochranného liečenia považuje za obmedzujúci vo vzťahu k vlastným rozhodnutiam vo svojom osobnom živote.

Po preštudovaní na vec sa vzťahujúceho spisového materiálu dospel súd k záveru, že návrh odsúdeného na upustenie do výkonu ochranného protitoxikomanického liečenia ústavnou formou nie je dôvodný. V pôvodnom konaní, v ktorom bolo ochranné liečenie uložené, bol odsúdený uznaný vinným práve pre

trestnú činnosť drogového charakteru. Trestným rozkazom Okresného súdu Levice sp. zn. 4T/40/2023 zo dňa 05.06.2023, právoplatným dňa 23.06.2023 mu bolo uložené ochranné liečenie ústavnou formou, keďže v čase rozhodovania bolo znaleckým dokazovaním preukázané, že práve táto forma liečby je u odsúdeného na mieste. Pre posúdenie stavu liečenia sú rozhodujúce odborné lekárske znalosti, podstatným pre rozhodnutie je aj doba vykonávania ochranného liečenia, prístup a postoj odsúdeného k prebiehajúcemu liečeniu. S ohľadom na uvedené skutočnosti, za situácie, kedy sa s výkonom ochranného liečenia vôbec nezačalo, nemožno podľa názoru súdu rozhodnúť o upustení od jeho výkonu.

Súd v súvislosti s návrhom odsúdeného požiadal o vyjadrenie aj znalkyňu A. D. E., ktorá poskytla písomné vyjadrenie zo dňa 02.05.2025, z ktorého vyplýva, že účel uloženého ochranného protitoxikomanického liečenia ústavnou formou nemožno dosiahnuť abstinenciou vynútenou výkonom trestu a súčasne taktiež nemožno konštatovať, že ochranné liečenie je neúčelné, resp. nepotrebné vzhľadom na časový odstup od jeho nariadenia. Akákoľvek závislosť je ochorením na celý život. Chorý môže viesť plnohodnotný život len za predpokladu úplnej a trvalej abstinencie. Znalkyňa má za to, že dôvody uloženého ochranného protitoxikomanického liečenia ústavnou formou naďalej trvajú a pre ochranu spoločnosti je naďalej potrebné, aby sa mu odsúdny, či už počas výkonu trestu, prípadne po jeho vykonaní podrobil.

Súd záverom dodáva, že jedným z podkladov pre rozhodnutie o uložení ochranného liečenia boli jednak závery znaleckého posudku znalca z odvetvia psychiatrie, ktorý u odsúdeného skonštatoval syndróm závislosti od viacerých látok s preferenciou stimulancií / pervitín / v klinicky rozvinutom štádiu, ktorá sa prejavuje stratou kontroly, zmenou tolerancie, manifestáciou abstinencnej symptomatiky po ich vynechaní. Z vyjadrenia znalca vyplýva, že závislosť je ochorením na celý život, vyžadujúca si lekársku intervenciu formou ochranného liečenia ústavnou formou s následným doliečením ambulantnou formou, avšak chorý môže viesť plnohodnotný život len za predpokladu úplnej a trvalej abstinencie.

Súd je toho názoru, že nestala žiadna výrazná zmena okolností, pre ktoré bolo ochranné liečenie uložené. Je nepochybné, že odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody neabsolvoval žiadnu liečbu. Na tomto základe je preto vylúčené konštatovanie, že by toho času odpadli okolnosti, ktoré odôvodnili uloženie ochranného liečenia odsúdenému vyššie uvedeným trestným rozkazom. Rovnako upustenie od výkonu uloženého ochranného liečenia v uvedenej forme nemôže odôvodniť odsúdeným aktuálny stav abstinencie počas výkonu trestu odňatia slobody, keďže podľa názoru znalca naďalej pretrváva nebezpečnosť odsúdeného pre spoločnosť. V tejto súvislosti súd zdôrazňuje tak, ako je vyššie už uvedené, že konanie o upustenie od výkonu uloženého ochranného liečenia neslúži na preskúmanie právoplatného rozhodnutia súdu, ktorým bolo ochranné liečenie uložené, ale súd je povinný posudzovať iba to, či došlo k zmene okolností rozhodujúcich pre výkon ochranného liečenia.

Z tohto hľadiska súd na základe vyššie uvedených skutočností a bez potreby vykonať akékoľvek ďalšie dokazovanie v tomto smere dospel k záveru, že k zmene týchto okolností nedošlo a závislosť odsúdeného si naďalej vyžaduje lekársku intervenciu a bez tejto riziko pre spoločnosť ako aj osobu samotného odsúdeného, ktoré bolo dôvodom pre uloženie ochranného ústavného protitoxikomanického liečenia, nepominulo.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, súd o návrhu odsúdeného A. A. na upustenie od výkonu ochranného protitoxikomanického liečenia ústavnou formou rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať sťažnosť do 3 pracovných dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Levice k vyššie uvedenej spisovej značke. Sťažnosť má odkladný účinok.